

בש"פ 8056/23 - מדינת ישראל נגד סאמר אבוענאם

בבית המשפט העליון

בש"פ 8056/23

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

העורר: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: סאמר אבוענאם

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ע' עאסי) מיום 6.11.2023 והשופט ע' מיכלס) מיום 6.11.2023, במ"ת 24802-08-23

תאריך הישיבה: כ"ח בחשון התשפ"ד (12.11.2023)

בשם העוררת: עו"ד מירי קולומבוס

בשם המשיב: עו"ד זקי אלעברה; עו"ד שי טובים

החלטה

1. ערר על החלטות בית המשפט המחוזי מרכז - לוד במ"ת 24802-08-23 מיום 2.10.2023 (השופט ע' עאסי) ומיום 6.11.2023 (השופט ע' מיכלס), בגדרן הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של המשיב בפקוח אלקטרוני עד תום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו, בתנאים שפורטו בהחלטות.

2. ביום 10.8.2023 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו ביצוע העבירות הבאות: איזמים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); נשיאה והובלה של נשק ותחמושת לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; ירי מנשק חם לפי סעיף 340א(ב)(1) ו-(2) לחוק העונשין; חבלה במזיד לרכב לפי סעיף 413 לחוק העונשין; וכן שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

על פי המתואר בכתב האישום, במועד הרלוונטי לאישום היה המתלונן בעליה של חברה לעבודות עפר. ביום 26.7.2023 הגיע אדם אחר לאתר בנייה בו הועסק המתלונן (להלן: האתר), והחל לשאול את הלה שאלות בנוגע עמוד 1

לעבודתו במקום. בחלוף זמן קצר, הגיע המשיב לאתר והחל לאיים על המתלונן כי: "אם אתה תעבוד יהיה בלאגן" וכן כי: "זה לא יעבור בשלום, אתה תשלם על זה", ולאחר מכן עזב את המקום. כעבור מספר דקות, שב המשיב לאתר עם נשק חם וירה לכל הפחות תשעה כדורי תחמושת באוויר מעל מקום שהותו של המתלונן ואנשים נוספים שעמדו לידו, וכן לעבר רכבו של המתלונן. לאחר מכן נמלט המשיב מהאתר. כשהגיעו שוטרים אל מקום מגוריו של המשיב, הוא השליך את הנשק מעבר לחומות הבית.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו. בדיון שנערך ביום 21.8.2023 הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר כנגדו, ולבקשתו, הורה בית המשפט המחוזי על הכנת תסקיר מעצר בעניינו (להלן: התסקיר). ביום 19.9.2023 התקבל התסקיר, בגדרו העריך שירות המבחן את מסוכנותו של המשיב ברמה בינונית, וזאת, בהתחשב במאפייני העבירות, הכוללות שימוש בנשק חם; בתכנון המוקדם העולה מעובדות כתב האישום; בעברו הפלילי של המשיב (הכולל עבירה של איומים והפרעה לשוטר); ובקושי לשלול את המשך הסכסוך בינו לבין המתלונן. חרף המסוכנות המתוארת, שירות המבחן המליץ לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, בבית דודתו.

4. ביום 2.10.2023, קבע בית המשפט המחוזי כי העבירות המיוחסות למשיב מקימות חזקת מסוכנות, המצדיקה, ככלל, מעצר מאחורי סורג ובריח. עם זאת, לאור המלצת שירות המבחן, הורה בית המשפט על הגשת חוות דעת מטעם הממונה על מינהל האיזוק האלקטרוני, אשר אישר את היתכנות האיזוק. בדיון מיום 6.11.2023, ולאחר שנחקרו המפקחים שהוצעו על ידי המשיב, הורה, כאמור, בית משפט המחוזי על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני עד תום ההליכים, בתנאים המפורטים בהחלטה.

על שתי ההחלטות הללו נסוב הערר דנן.

5. העוררת טוענת כי טיבן של העבירות המיוחסות למשיב מחייב את מעצרו מאחורי סורג ובריח. זאת, בשל המסוכנות הגבוהה הנלמדת מהן, כעולה אף מהתסקיר שהוגש בעניינו, ובשים לב לעברו הפלילי. כמו כן נטען כי מעשיו של המשיב מקימים חזקת מסוכנות סטטוטורית, המחייבת, בהיעדר טעמים מיוחדים, את מעצרו מאחורי סורג ובריח, ומפנה לסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק)) ולהלכה הפסוקה; לטענת העוררת, טעמים כאלה אינם מתקיימים בעניינו של המשיב.

6. בדיון שנערך לפניי, סמך המשיב את ידיו על ההחלטות של בית המשפט המחוזי, וטען כי יש להותירן על כנן - וזאת לנוכח התסקיר החיובי שנערך בעניינו, שלא הצביע על מסוכנות גבוהה הנשקפת ממנו; המצב הביטחוני בו מצויה המדינה, אשר מוביל להתמשכות חריגה בניהול ההליך; אפשרות המעצר בפיקוח אלקטרוני, המאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו; וכן בשל מצבה הבריאותי של אשתו.

7. לאחר שעיינתי בערר על נספחיו, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להתקבל.

8. כידוע, נקודת המוצא בעבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק, היא

מעצר מאחורי סורג ובריח. אך במקרים חריגים, מטעמים מיוחדים שירשמו, ניתן לחרוג מכלל זה (ראו: סעיף 22ב(1) לחוק. כן ראו, מיני רבים: בש"פ 2221/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פס' 7 וההפניות המובאות שם (30.3.2020)). באופן קונקרטי יותר, נפסק לא אחת ביחס לעבירות נשק, כי במקרים חריגים בלבד יהיה ניתן לאיין את המסוכנות האינהרנטית לשלום הציבור הנלמדת מהן - שלא במעצר מאחורי סורג ובריח (ראו, בין היתר: בש"פ 7995/19 דוגמוש נ' מדינת ישראל, פס' 7-8 וההפניות המובאות שם (17.12.2019)).

9. בענייננו, כאמור, אין חולק על קיומן של עילת מעצר וראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב. כמו כן, לא מצאתי כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את החלת החריג הקבוע בהוראת סעיף 22ב(1) לחוק. השתלשלות האירועים המתוארת בכתב האישום, ריבוי העבירות המיוחסות למשיב, טיבן, ועברו הפלילי - מעידים כולם על המסוכנות הרבה הנשקפת מן המשיב, באופן שלא ניתן לאיינה באמצעות מעצרו בפיקוח אלקטרוני.

10. המשיב נסמך בטענותיו גם על המלצת שירות המבחן, ואולם כידוע "תסקיר המעצר הוא כלי עזר מקצועי בלבד ואינו כובל את שיקול דעתו של בית המשפט בבחינת 'כזה ראה וקדש'" (ראו, מיני רבים: בש"פ 3064/15 מאירוב נ' מדינת ישראל, פס' 6 (12.5.2015)), זאת אף בשים לב לכך שלנגד עיני שירות המבחן עומדים שיקולים שונים אשר אינם חופפים בהכרח לשיקולים העומדים בפני בית המשפט בהחלטה בדבר מעצר עד תום ההליכים (ראו: בש"פ 4120/11 דדוש נ' מדינת ישראל, פס' 15 (6.6.2011)). לא למותר להוסיף, כי שירות המבחן ציין כי נשקפת מן המשיב "רמת סיכון בינונית למעורבות בהתנהלות אלימה וכשמידת החומרה הצפויה של תוצאות האלימות תהיה בינונית אף היא", ויש לתת משקל ממשי להערכה זו.

11. סוף דבר: הערר מתקבל אפוא. אני מורה על מעצרו של המשיב מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

ניתנה היום, ח' בכסלו התשפ"ד (21.11.2023).

שׁוֹפֵט